

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben:
Vidéken:
Egy óra. I kor. Egy óra. I kor. 50 fill.
Negyedévre 3 Negyedévre 4 50

Felelős szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utóza 47. és 49. szám.

Az adóreformokról.

Debreczen, március 2.

Váratlanul és hihetetlenül hangzón olvastuk, hogy Wekerle miniszterelnök az országgyűlés elé hét rendbeli javaslatot terjeszt be az egyenesadók reformja tárgyában. Meglepő volt a hiradás azért, mert amár két évtized óta dolgoznak a különböző kormányok az egyenes adók reformján, a mai chaotikus állapotokat megszüntető helyes adórendszernek még az alapelveire nézve sem tudott megállapodásra jutni.

Wekerle miniszterelnök, aki pénzügyi kérdésekben a leggyorsabban lát a dolgok mélyére, az összegyűjtött becses előadatokat bevonatta egy kis tetszetős mázzal és a láthatólag hevenyészve készült javaslatokat betervezte a Ház elé.

Máskor — kevésbé az elevenbe vágó tervezeteket széleskörű, alapos előzetes megvitatás után visz be a kormány a képviselőházhoz, „Megérleli a kérdést” — amint mondani szokták. Igyekszik arra, hogy a közvélemény megnyugvással kialakulhasson. Most azonban a t. közvéleményre nem volt kíváncsi a miniszterelnök.

Azt hitte, hogy a reform javaslatokra borított kívánatos máz feledtet, vagy elfedi a belső tartalmat. Azt hitte, hogy a közvélemény megelégszik a jelszóval, amely elég szép és fölöttebb hangzatos. „A szegényebb néposztályok tehermentesítése és a fundált jövedelem megfelelően erősebb megadóztatása. Igazán szép alapelv, Sajnos, a reformok megszövegezője kifelelte a javaslatokból. A rák csak a levélben van, a kosárból kimászott.

Ez adja magyarázatát annak, hogy a különböző érdekeltségi osztályok a reformokra úgy rándultak össze, mint az, akit vipera csip meg. Peldátlan gyorsan rájött mindenki, hogy az a csizma, amit neki szántak, más lábára van szabva. Kaszinók, egyletek, szövetségek, tudományos társaságok, testületek, kamarák és városok gyűlésezték és tárgyalták hihetetlenül rövid időn belül a reformok rájuk vonatkozó részét s latolták várható kihatását. Cikk-ek, broszürák, tanulmányok egymást érték és érik folyton, úgy hogy adó-

reformtervezetünknek már egész irodalma van.

Az országos iparegyesület emlékirata már száznál több szakaszt kifogásol. A városok értekezlete pedig megállapította, hogy a városi lakosság adóterhe oly nagy lesz, a mekkorát egyetlen európai államban sem visel a városi lakos.

Ha így áll a dolog, — pedig el kell hinnünk, hogy így áll — az egyenes adók reform-tervezetét minden állampolgárnak meg kell ismernie. Tiszlába kell jönnünk a kérdéssel, amit nem szabad 67-es, vagy 48-as szemmel nézni, nem szabad kormánypárti vagy ellenzéki kortes-fogásul a közügyek porondjára dobni, hanem józan közgazdasági érzékkel kell tárgyalni.

Tisztában vagyunk azzal, hogy az állam fokozott igényei kielégítésére fokozott jövedelemre van szüksége. Hazánk közszükségletei elől pedig senki sem zárkozhatik el. Amde a terhek megosztása után szintén a mi dolgunk, akik a terheket viseljük. Ilyen fontos dologban pedig rólunk — nélkülünk az ország sem intézkedhetik.

Ha helyén való volt meghallgatni annak idején az ország közvéleményét arra nézve, hogy a házszabályok kezelését a képviselőkkel szemben miképp tartja helyesnek, talán nem volna helytelen meghallgatni arra nézve sem, hogy a polgárság keservesen megszerzett keresetéből milyen arányban akar osztozkodni a finánc?

A kemény dió.

Katonai kérdések és egyebek.

A politikai helyzet.

— Express tudósítás. —

Budapest, március 2.

Ma délután a képviselőház delegációs termében Barabás Béla elnöklésével a magyar delegáció tagjai értekezletet tartanak, melyen a magyar és osztrák delegáció közt a tiszti fizetések fölemelése kérdésében támadt konfliktust tárgyalják. Mint halljuk, minden valószínűség szerint a magyar delegáció magáévá teszi Barabás Béla álláspontját s a kérdés tárgyalására magát illetéktelennek mondta ki, mivel a közös költségvetésben nincsen meg ez a tétel. Bécsből jelentik nekünk

azt is, hogy a közös miniszterek bizalmasan vállalták azt a feladatot, hogy az osztrák delegációt további lépésektől visszatartják és így az osztrák delegáció tudomásul fogja venni a magyar renunociumot.

Egyrészt közös ülés nem lesz és a magyar delegáció vagy pénteken, vagy hétfőn tartja a záróülést. A delegáció következő ülészaka, mely a 1909-iki költségvetéssel foglalkozik s ennek keretében határozni fog a tiszti fizetések fölemeléséről is, késő ősszel lesz.

A függetlenségi párt szervező-bizottsága csütörtökön délután egy órakor ülést tart, amelyen most már egészen a párt jövőjére szóló program kidolgozásával foglalkozik. A szombati ülés eseményel óta azonban egészen megesappant ezek a iránt a kérdések iránt az érdeklődés a pártban, úgy, hogy akár — el is maradhatna ez az ülés. A programkérdés csak addig volt fontos, amíg zavarok forrásának látszott. Mikor munka lett belőle, az ördög sem törődik vele.

Iparosképzés Debreczenben.

Evzáró vizsgálatok.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, március 2.

A Technologiai m. kir. Iparmúzeum által az idén először rendezett iparos továbbképző tanfolyam számtan-mértan és fogalmazási tantárgyaiból vasárnap délelőtt tartott a záróelőadás, melyen a város és tanonciskolai felügyelő bizottság részéről Bészler Károly, Fazekas Sándor és Dávidházy Kálmán, az ipartestület és iparos kör részéről Scheibner Gyula, Varjassy Imre, Ungváry Mihály és Bartha Mihály jelent meg, kik általában kedvező ítéletet mondtak a tanfolyam rajzokban és dolgozatokban bemutatott eredményeiről. A kikérdezés végeztével a tanfolyam vezetője dr. Rédei Rezső röviden beszámolt az eredményről s nagyjából vázolta azt a nagyszabású conceptiót, melynek kereteiben a keresk. miniszter megbízásából a technologiai iparmúzeum az iparoktatást munkálni kívánja.

Haladó korunk változott viszonyai között — mondotta tovább — a kisiparos egy olyan harc sorkatonasága, a kisipar egy olyan vértelen háboru csatateré, a melyen három oldalról éri támadás a kisiparost s három irányban kénytelen állandóan védekezni. 1. A nagyiparral szemben, mely elnyeléssel fenyegeti. 2. A munkások indította osztályharccal szemben, s végül 3. saját magával szemben: a kisiparostárs versenyharcában.

Ezt a hármas küzdelmet csakis az összes fizikai és szellemi erőik vértetével lehet sikeresen állani.

Alkalmi példányok potom áron!
Harmathynál, Fűvészkert-u. 14.
Josika munkái 1—22 köt. 55. — helyett 25. — frt.
Vörösmarty „ 1—6 „ 12. — „ 6. — „
Kisfaludy K. „ 1—6 „ 10. — „ 4. — „

Kisfaludy S. munkái 1—8 köt. 15. — helyett 6. — frt.
Kölcsei „ 1—7 „ 16. — „ 7.50 „
Tompa köitem. 1—4 „ 10. — „ 4. — „
Ótynyalvi szótár 1—2 „ 15. — „ 5. — „
Beóthy, K. irod. tört. 1—2 „ 20. — „ 12.50 „

Gárdonyi munkái 1—10 köt. 18. — helyett 10. — frt.
Arany trilogia 6. — „ 3. — „
Magyar regényírók kötete 2.50 „ 1.25 „
Képes remekírók „ 3. — „ 1. — „
Egyetemes regénytár „ —.50 „ —.25 „

Ezért kell tanulni, tanulni és tanulni. Méltóztassanak elhinni, s ha nem hiszik el, tekintsenek körül az életben s meg fognak győződni arról, hogy a tudatlanság a legnagyobb és legdrágább fényűzés, melyet csak nagyon előkelő és igen nagy vagyonu urak engedhetnek meg maguknak büntetlenül.

Azok, akik munkájuk és eszük révén akarnak és kénytelenek megélni, azoknak először is világosan és tisztán kell látniok tanulniok, tudniok kell.

Ezután megköszönte a tanárok ügybuzgalmát. A tanulók szorgalmát s különösen kiemelte az önálló mestereket, kik annak a nemes és dicséretes gondolatnak büszke uttörői, hogy tanulni nem szégyen még akkor sem, ha az ember törvény és iparjog szerint befejezett és kész ember.

Végül azon jeles és buzgó iparossegédeknek, kik minden előadásán jelen voltak s ennek megfelelő jeles eredményt is tudnak felmutatni, kiosztotta az Igazgatóság által engedélyezett s a debreczeni kamara által adományozott 10 és 5 koronás jutalomdíjakat.

A tanfolyamon résztvevő önálló mesterek pedig egy-egy hasznos szakmunkát fognak buzditásul a tanfolyamtól kapni.

A hamispénzgyárosok.

A hamis tanuk kihallgatása.

Visszavonták a vallomásukat.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, márc. 2.

Két hete, meg nem szünő érdeklődéssel folyik a máramarosi hamispénzgyárosok monstre bünpörének tárgyalása. Ma Stern Sámuel vádlottat és tanuit hallgatták ki. Azután pedig legérdekesebb volt, a már kihallgatott és hamisan vallott három tanunak újból való kihallgatása. Ezeket a tanukat szembesítették az ellenkező vallomást tett tanukkal, mire vallomásukat visszavonták. Csak Tinkó Tógyer tanu nem, akit nem esketett meg a törvényszék. A tárgyalásról részletes tudósításunk a következő:

Stern Sámuel vádlott.

Stern Sámuel hamispénz vétke forgalomba hozatalával van vádolva. Ez a vádlott a legtisztességesebb valamenyi között, akiről még a terhelő tanuk is elismerték, hogy derék becsületes ember. Valószínű is, hogy felmentik ezt a vádlottat, mert csaknem tisztán olyan a tényállás, hogy Stern nem hozott forgalomba hamis pénzt, hanem erre csak eszköz volt Weinstorb Dávid kezében. Weinstorb Dávid miatt emeltek Stern ellen vádat. Ez az ember azt mondta a vizsgálóbíró előtt, hogy neki kölcsönképpen igen sok hamis 50 koronást adott Stern. Most azonban, miután igen súlyos dolgokat vallottak ellene Katz Fischl, Einhorn Mendel, Berkovits Wolf tanuk, a törvényszék előtt egy nőt sem tartott fenn a vizsgálóbíró előtt tett vallomásából.

A hamis tanuk.

Nagy szenzációt keltett ez előtt négy nappal a tárgyaláson, hogy három tanu hamisan vallott. Katz Sámson vádlotról volt szó, aki Orbán Endrénétől egy tehenet vett és 3 darab hamis 50 koronással fizetett. Szerdán délután kihallgatták Dá-

vidovits József, Dávidovits Sapsa és Tinkó Tógyer tanukat, akik egyértelműleg azt vallották, hogy Katz Sámson nem is lehetett ott az avasujvárosi vásáron, mert egész nyártól októberig egy napra sem mozdult Avasujfaluból, ahol juhokat legeltetett.

Másnap, csütörtökön délelőtt eskü alatt vallották Löw Menyhért, Róth József, Róth Ábrahám, Orbán Endréné károsult, Lévi Áron és Botos Ferenc tanuk, hogy Katz Sámson, akit különben 8—10 éve ismernek, tehát nem tévedhetek, látják az avasujvárosi vásáron. — Nyilvánvaló lévén, hogy az előbbi három tanu akiket különben is vádlott idéztetett be, hamisan vallottak, Katz vádlott pedig erre felbujtotta őket. Thury Endre ügyész indítványozta, hogy azt a 3 tanut újra kihallgassák, illetőleg szembesítsék az újabban kihallgatott 6 tanuval. Vádlottat pedig előzetes letartóztatásba helyezték. — Katz Sámson vádlott erre megrágalmazta a tanukat és azt mondta, hogy azok azért vádlottak ellene, mert nem kapnak tőle pénzt, de, mint a többi állítása ez is valótlannak bizonyult.

A törvényszék ügyész indítványára úgy határozott, hogy felfüggeszti a vádlottnak előzetes letartóztatásba helyezését mindaddig, míg a tanukat nem szembesítik.

A szembesítés.

Ma szembesítették Löw Menyhértet és társait a hamisan vallott tanukkal, Darvay Sándor tolmács segítségével.

Tinkó Tógyer a törvényes figyelmeztetések után is megmaradt vallomása mellett és azt mondta, hogy huszszor is megesküszik arra, hogy Katz Sámson egy órára sem mozdult ki Avasujfaluból.

Dávidovits József, egy ügyvédnek is diszére való rabulisztikával kerülte ki a dolgot, de a vége az lett, hogy odanyilatkozott, hogy bizony nagyon könnyen megeshetett, hogy tudta nélkül elment a faluból Katz Sámson 1 vagy 2 napra.

A délutáni tárgyalás.

Kévessel négy óra előtt nyitja meg a délutáni tárgyalást dr. Tóby István elnök.

Elsősorban az elnök felolvasta Szekecsény közönségnek a törvényszék megkeresése folytán beküldött átiratát, amelyben a közönség előljárósága hivatalosan bizonyítja, hogy Moskovics Alter tényleg gyöngye elméjü. Erre Thury ügyész Moskovics Alter ellen a vádat elejtette. A királyi törvényszék ennek alapján Moskovics Alter ellen az eljárást megszüntette és elbocsájtotta.

Feig Smil Sztrul vádlott.

Ezután Feig Smil Sztrul vádlottat hallgatta ki a törvényszék, Darvay Sándor rutén tolmács utján. Elnök ismerteti vele a vádat. Feig megértette, de nem érzi magát bűnösnek. Az 1905 augusztusi vásárbán 6 nem volt Debreczenben és így a vád szerint Kovács Istvántól nem is vett lovat. Kovácsot egyáltalán nem ismeri.

A károsult.

Utána Kovács István sértett tanu következett. Ő tőle vették a lovat a vásárbán. Vallomásában előadja, hogy az 1905 augusztus 29 iki vásárbán 260 koronáért adott el egy lovat két zsidónak. Két darab 50 koronással és 20 koronásokkal fizettek neki.

Katona a vásár után mintegy két hét múlva Járđi Eleknek árendát akart

fizetni, ez felismerte, hogy az egyik 50 koronás hamis. Erre feljelentést tett.

Ujabb vádlottak.

Következett Deák Juon vádlott kihallgatása. Elnök ismerteti vele a vádat, mely szerint 6 tudatosan 1 darab hamis 50 koronást hozott forgalomba.

Deák Juon nem érzi magát bűnösnek, előadja, hogy mostoha leánya egy vásáron a borjút 45 koronáért eladta Plesz Vaszil jódi lakosnak, aki 50 koronással fizetett és így még 5 koronát a vevőnek vissza is adott. A mostoha leánya az 50 koronást otthon átadta nejeének. — Körülbelül két-három hét múlva a leánya 20 koronát kért tőle kölcsön. Ekkor egy Dávid Emil nevű zsidónál, akit ő személyesen nem ismer, fel akarta váltani az 50 koronást, azonban az, 4 koronát kért ezért, mert figyelmeztette, hogy a pénz hamis. Erre a jódi jegyzőnél elpanaszolta az esetet.

Ezeken kívül még két tanut hallgattott ki a bíróság.

Fegyelmi a tanítók ellen.

Temetés a kertekben.

A presbiterium gyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, márc. 2.

Vasárnap délelőtt gyűlést tartott a református egyház presbiteriuma. A gyűlésen a tanítók ellen hoztak határozatot és különösen élénk vita volt Ormós Lajos tanító ismenetes ügyében. — Különbben a presbyterek igen csekély számban járnak el a gyűlésekre és ez annál inkább elítélendő, mert nemcsak hogy egy óra hosszáig kell várni az elnökségnek, míg határozatképes számban összegyűlnek a tagok, hanem fontosabb ügyeket sem lehet tárgyalni.

A gyűlésről részletes tudósításunk a következő:

Kisebb ügyek.

Jóval tíz óra után nyitotta meg a gyűlést Simonffy Imre főgondnok, királyi tanácsos. Egyházi részről Kiss Albert lelkes elnök elnökölt, előadó Somogyi Pál főjegyző volt. Kiss Albert üdvözölte megnyitó beszédében a rendkívül csekély számban megjelent presbytereket és jelentette hogy a múlt gyűlés jegyzőkönyvét hitelesítették.

Somogyi Pál előadó felolvasta Dávidházy János esperes körlevelét a protestáns napi sajtó céljaira szolgáló gyűjtés tárgyában, majd jelentette, hogy a közlapi állandó bizottság elnökekül Szele György lelkészelnöki állásra Kiss Albert, a presbiterium tiszteletbeli elnökévé pedig ősz püspökünk, Kiss Áron választott meg.

Fegyelmi a tanítók ellen.

Ismeretes a tanítótestület ügye, amely már vagy ötödik gyűlése foglalkoztatja a presbiteriumot. A tanítók együtt: a tanítótestület megtagadta a konfirmációra való előkészítést a tanítványok. A presbiterium a múlt gyűlésen egy küldöttséget lasztott, melynek elnöke Vecsey Imre, jegyző Márton Imre és Somogyi Pál voltak és ennek a küldöttségnek adták ki az ügyet véleményes javaslatlattel végett.

Somogyi Pál jegyző felolvasta a küldöttség véleményét.

A küldöttség február 14-én ülést tartott. A tanítótestület kijelentette, hogy teljesítik tagjai a konfirmációra való

Törlesztéses kölcsönöket

olcsó kamatra, földbirtokokra és házakra a legelőnyösebb feltételek mellett igen rövid idő alatt eszközöl. Drágább kamatu meglevő kölcsönöket Olcsóbbra cserél az Ingatlan és földhitel forgalmi Intézet **Groszman és Mandel** Debreczen, Hunyadi-u. 17, sz. Felvilágosítást díjmentesen ad

előkészítést, de csak az esetben, ha 100 korona tiszteletdíjat kapnak. Ha ezt a 100 koronát ki nem utalnák, az esetben nem teljesítik az előkészítést. A küldöttség ebben fegyelmet vétséget és a törvénnyel való ellenszegülést lát. Sőt visszaélt a tanítótestület hivatalos hatalmával is, amennyiben olyan tagjait is kényszerítette a renitensségre, akik kötelességeiket teljesíteni akarták. Véleményezi tehát a küldöttség, hogy a tanítótestület ellen kérjenek fegyelmi vizsgálatot és terjessék fel az egyházmegyei bírósághoz az átiratokat. Előadó indítványozza, hogy a küldöttség véleményes javaslatát fogadják el a presbiterium.

Kiss Albert elnök szolt a javaslat-hoz, mely után elfogadták az előadói javaslatot és eszerint a tanítótestület minden tagjai ellen fegyelmi vizsgálatot indítanak, akik megtagadták a konfirmációra való előkészítés teljesítését.

Ormós tanító ügye.

Rendkívül élénk vitára adott okot Ormós Lajos tanító ügye, aki tudvalevőleg szintén megtagadta a konfirmációi előkészítést, aztán pedig irt egy nyilatkozatot a presbiteriumhoz, melyben visszavonja a kötelessége megtagadását, de egyszersem bejelentette, hogy felebbezéssel fog élni. Ormós tanító ügyét is a fenti bizottságnak utalta ki a presbiterium véleményadást végett.

Vecsey Imre a küldöttség elnöke, szóbelileg terjesztette elő a küldöttség javaslatát, melyszerint Ormós Lajos tanító megszövegén a törvény rendelte kötelességét, ellene a fegyelmet feltétlenül meg kell indítani, annál is inkább, mert bosszánatkérő nyilatkozatát a konfirmációnál nem lehet nyilatkozata végén bejelentett felebbezése miatt.

Szele György nem helyesli a küldöttség álláspontját. Ormós tanító ellen nem lehet fegyelmet indítani, mert fegyelmi vétséget el nem követett.

Kola János dr. ellenkező értelemben szólalt fel. A fegyelmet egyelőre nem kell megindítani, hanem el kell halasztani.

Juhász Ignác dr. hosszú beszédben fejtegette a javaslatot. Ő meg enyhébb állásponton van, mint Szele György. Kérdést intézett a felől az iskolai felügyelőhöz, hogy követett-e el vétséget Ormós, vagyis nem tanította a növendékeket, de azt a feleletet kapta, hogy nem. Ha nincs vétség, nem lehet ezt a nem létező vétséget megtorló fegyelmi sem. Tehát indítványozza, hogy ne terjessék fel az iratokat az egyházmegyei bírósághoz és ne indítsanak fegyelmi vizsgálatot.

Márton Imre volt a vita utolsó szónoka. Egészen eltérően beszélt az eddigiektől. Azt indítványozza, hogy ne indítsanak most Ormós Lajos ellen külön fegyelmi vizsgálatot, hanem a tanítótestület tagjaival együtt, azon tagokkal, akik megtagadták a konfirmációra való előkészítést.

Kiss Albert lelkészelnök hozzászólása után szavazásra került a sor az indítványok fölött. Az előadói javaslattal szemben óriási többséggel Márton Imre indítványát fogadták el és eszerint Ormós Lajos ellen megindítják ugyan a fegyelmi vizsgálatot, de nem azért a nyilatkozatért, amelyet a presbiteriumhoz intéztek,

hanem azért a tényért, amelyért a tanítótestület kötelességüket nem teljesítő tagjai ellen megindítják.

Tanyai iskola Ondódon.

A tanyai állami elemi iskolák száma örvedetesen szaporodik, illetve közeledik a megvalósulás felé. Ezen a presbyteri gyűlésen az ondódi tanyai iskola ügyét tárgyalták és ezen iskola részére 1600 négyzetöl föld megvételéről tanácskoztak. Márton Imre és Juhász István presbiterok szoltak a kérdéshez s hozzászólásuk után határozatilag kimondták, hogy a megvétel tárgyában az Ondódon tartandó helyszíni szemle megtartása után határoznak érdemileg.

Temetés a kertekben.

A következő tárgyat, a gazdasági bizottság végzését az egyház pénztárára vonatkozó költségvetés tárgyában, a je lenlevő tagok csekély száma miatt, nagy fontos-ágára hivatkozva nem tárgyalták.

Tudomásul vette a gyűlés, hogy a homok, csapó, téglás és köntöskerti református hívek sürgős kérvényt nyújtottak be az egyházkerületi közgyűlés elnökségéhez, amelyben a temetéseknek a régi gyakorlat visszaállítását kérték és ennek a kérésnek méltányosan helyet adva az elnökség, az új rendelet végrehajtását felfüggesztette és így a régi temetési rendet helyreállította.

Ezután a tanteremnek fűtésére kért és megadott tűzifa ügyét rendezték több iskolára nézve és Nagy László számvevőnek betegsége miatt szabadságot engedélyeztek.

Az idő előhaladottsága miatt a tárgyszorozatot többi pontját nem tárgyalták és Simonffy elnök déli 1 órakor bezárta a gyűlést.

Szakácsnőből tiszthelyettes.

Kardcsörtetve a Piacon.

Egyenruhába bujt szakácsnő.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, márc. 2.

A vasárnap esti korzó közönségének, megvolt a humoros szenzációja. Egy hölgyről van szó, aki hétköznapi zajtalan munkájában szakácsnő, vasárnapra pedig katonatisztté lépett fel.

Magára vett egy tiszthelyettesi bluzt, egy nadrágot, a fejére egy vasuti sapkát tett, oldalára kardot kötött és ilyen egyenruhába kivonult a Piacon.

Csörtette a kardot, tisztelgett jobbra-balra és barátinói, akik büszkén mentek mellette és vele egy sorban hangos tetzés nyilvánításokkal vitték a pletykát az áltiszthelyettesessel. A csillogó helyzet azonban nem tartott soká, a rend és csendnek szigorú őrei telefon hiraadásra felfedezték az egyenruhába bujt szakácsnőt és fülön csípték. Bekísérték a rendőrségre, ahol természetesen el is látták jó tanácsokkal.

Dr. Komlóssy Pál rendőrfogalmazó fogta vállatára. A szakácsnő, aki pár hó-

napja van Debreczenbe és Tar Lidiának hívják, védelmére azt adta elő, hogy származási helyén, Egerben ez mindennapos eset, így farsang ideje alatt.

Azért bujt ő is bele a ruhába, de azt nem tudta, hogy nem szabad. A rendőrségnél kellőleg tudta igazolni magát, ahol elkobozták egyenruháját és ellene a kihágási eljárást folyamatba tették.

A fess katona élet tehát nemcsak, hogy soká nem tartott, de még a fekete levét ezután issza meg.

Belefult az árokba.

Egy öreg ember tragédiája.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, március 2.

Hajduszoboszlón egyébről sem beszélnek, mint az öreg Padratót István megrendítő tragédiájáról. Az öreg hatvanöt éves napszámos beleesett a vasuti árokba és bele is fult. Ugy találták meg vasárnap reggel az elaggott ember holttestét.

Padratót István vasárnap Debreczenben volt. Az esteli vonattal ment haza. Egyedül ballagott a széles országúton és eközben letért az út szélére, amely mellett egy mély árok vonul el. A nagy árok, tekintettel az olvadó tavaszi időre, megtelt vízzel, melyben a víz 85 centiméter magasságban hömpölygött.

Az öreg Padratót István az uton megszedült és belezuhant az árokba. A szerencsétlen öreg ember oda is veszett. Belefult a hideg hóvizbe. Holttestét másnap találták meg. Az egész város részvétellel értesült a tragédiáról, mely az öreg embert érte. Padratótot ismerte az egész Hajduszoboszló közönsége. Derék becsületes ember volt, aki mint napszámos bejárt dolgozni az összes uri házakhoz.

SZINHÁZ

— **Paraszthűség.** Than Gyula lapszerkesztő szép sikert aratott népszínműve a Paraszthűség kerül ma ismét előadásra.

— **Gretchen.** Kocián hangversenye miatt az elmúlt hétről elmaradt nagy sikerű bohózat, holnap szerdán kerül színre.

— **Porzsolt Kálmán Debreczenben.** Porzsolt Kálmán a kiváló író, a „Pesti Hírlap” vezérecikk írója s egyik legkiválóbb belletristája tegnap Debreczenben időzött s végig nézte a tegnap esti színházi előadást. A délután folyamán meglátogatta Lukács Juliskát, színtársulatunk kiváló drámai művésznőjét, aki súlyos természetű operációt szenvedett keresztül s most van gyógyuló félben.

Lokomobilok, gőzcséplőgépek, motorok, malomberendezések.

A magyar királyi államvasutak gépgyáranak kerületi képviselője

Ráhmer Sándornál Debreczen, Piacz-u. 26. nagytrafik udvar.

Bächer eke-, Mellóhár vetőgép-, Johnston aratógépgyárak képviselőjénél.

Előnyös árajánlattal készséggel szolgálók. ————— Árjegyzéket díjmentesen küldök

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi teletton sz. 339

Szerkesztőségi ó.: d. s. 8-12 d. u. 2 ó. éjjeli 2.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piacz-utca 47.

— **Debreczeni Ujságírók Egyesülete.** A „ma“ legigazabb értelemben vett gyermekei, korunknak leghivebb krónikásai, az ujságírók. Kezüket az élet ütőerén tartva, napról-napra hiven beszámolnak annak, hol lázas, hol nyugodt, de mindig hű megnyilvánulásáról. Ők maguk a fekete betűk mögött maradnak, de szívüket-lelküket, folyton izzó agyukat beleöntik az Ujságok fekete barázdás hasábjába, ez új, forrongó világ történelmébe. S ezek a fekete ujsághasábok merészen és diadalmasan terjesztik a kulturát. Napról-napra beljebb és beljebb viszik a tudás, az ismeret fátyláját a világ legsötétebb zugai felé, hogy végül az egész világot meghódítsák a legnagyobb, a legigazabb, legfényesebb napnak, minden emberi boldogság forrásának: az emberi művelődésnek. Az ő lázas, gyors, pillanat felvételszerű munkájuk volt talán az oka annak, hogy csak a legutóbbi időkben kezdtek gondolni az egyesülésre, holott ennek erejét talán ők ismerik legjobban, akik ugyyszólván napról-napra tanni, terjesztői, hirdetői a szervezkedés erejének. Végre azonban gondolni kezdtek magukra is ők, akik kizárólag embertársaiknak: a közönségnek élnek. Kezdték szervezkedni. A közös hivatás, a közös ideálok, a közös érdekek erkölcsi ereje tömöríteni kezdte őket a fővárosban és a vidéken egyaránt. Így alakult meg a debreczeni hivatásos ujságírók egyesülete is. Vasárnap délután volt az alakuló közgyűlés a Royal kávéház külön termében, amikor is a D. U. E. megalkotta alapszabályait és megválasztotta tisztikarát. Elnök lett Than Gyula, titkár Balassa Sándor, főjegyző Rostkowitz Arthur, ellenőr Hajdu Sándor, pénztáros Boruss Mihály, jegyző Pálffy József, ügyész Révi Nándor dr. Az egyesület rendes tagjai: a hivatásos ujságírók, kik évi 12 korona tagdíjat fizetnek, pártoló tag lehet minden tollforgató ember és aki évi 6 koronát fizet. Alapító tag, aki egyszer és mindenkorra 50 koronával járul az egyesület vagyonához.

— **Március idusa.** Közeledvén a 48-i dicső idők 60 ik évfordulója, a főiskolai Magyar Irodalmi Társulat lázasan készülődik az ünnepélyre. A társulat az összes dalkörök bevonásával ünnepel s erre nézve a felkérések már meg is történtek; a plakátok ingyen nyomtatását is kérte a város tanácsától, amely bizonyára — tekintve a hazafias célt — okvetlenül meg is szavazza. — Az ünnepély különben inpozánsabb lesz az eddigieknél is. A Petőfi szobránál, kollégium udvarán, városháza előtt fog lefolyni az ünnepély; mindenik helyen szónokok fogják méltatni a nagy nap jelentőségét.

— **A Debreczen—nagyvárad vasut** Egy nagyvárad h iradás szerint a Debreczen—nagyvárad vasut ügyében fordulat állott be. Ez a fordulat igen közletről érinti Debreczen városát, amennyiben a hir szerint a kereskedelmi miniszterium határozottan azt óhajtja, hogy a vasutvonal Derecske felé vonuljon. Tudvalevő, hogy Debreczen városa a vasut céljaira csak az esetben szavaz meg hozzájárulást, hogy ha az új vonalat Hosszupályi felé építik. A vasuttársaság is jobban szeretné a vonalat Derecskén át építeni, mert az érdekelt községek 550,000

koronát szavaztak meg a költségekre, míg Hosszupályi mentén lévő falvak falvak csak 250,000 koronával támogatják a vasutat. Minket közelebről Debreczen városa érdekel ez ügyben. Tekintve, hogy a város már határozott álláspontot foglal el a vasut ügyében, igen valószínű, hogy ettől el nem tér. Ha tehát Nagyváradnak érdeke ez a vasut, úgy áldozzon reá s ez esetben jogában áll arra vezetni a vonalat, a merre neki tetszik, de amíg Debreczen támogatását kívánják, megkövetelhetjük, hogy az az építő társaság, mint a miniszterium respektálja érdekeinket.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** Debreczen város közigazgatási bizottsága e hó 6-én tartja meg rendes havi üését.

— **Hivataleskü.** Dr. Berencsy Zoltán kórházi segédorvos ma hivatalos es küt tett.

— **400 honvéd.** A debreczeni honvéd parancsnokság értesítette a tanácsot, hogy e hó 16 án 400 honvéd katona érkezett a városba. A katonákat a barakkokba fogják elhelyezni. A tanács a barakkok rendbehozataláról gondoskodott.

— **Debreczen adózása.** Érdekes statisztikát kaptunk ma. A rideg számok arról szólnak, hogy a város lakossága, a mult 1907. évben mennyi adót fizetett be. E kimutatás szerint egyenes adóban befolyt 1 millió, 611 ezer 814 korona, országos betegapó-lási díjban 64,613 kor., hadmentességi díjban 9300 korona, utadóban 114,214 korona, ref. egyházi adóban 25,592 korona.

— **A tüzoltók kérelme.** A debreczeni tüzoltótársület két gőzfeeskendőt akar beszerezni. Egy feeskendő ára 8000 korona. A tüzoltók segélyt kérik a várostól. A tanács a kérvényt kiadta jog és pénzügyi bizottságnak.

— **Király Gyula ünneplése.** A város tanácsa Király Gyula tanácsnokot összejövetele fogja ünnepelni, abból az alkalomból, hogy a német császár ki-tüntette.

— **Hírek a megyéről.** A központi választmány esütörtökön, a közigazgatási bizottság pedig hétfőn tart ülést. Tegnap pedig a szombati közgyűlés határozatait hitelesítették.

— **Debreczeni ifjak sikere.** Multkori, ilyen cím alatt megjelent hírünk kiegészítéseül meg kell itt újból említenünk, hogy nemcsak a helybeli reáliskola növendéke nyert kitüntetés-t a mult év vége felé, okt. 20 án, Budapestben, az Országos Középiskolai Tornaegyesület megbízott tanárai előtt lefolyt magyar és latin filologiai versenypályázon. Ugyanilyen kitüntetésben részesült még a helybeli róm. kath. főgimnáziumnak a mult tanévben érettség-t tett két jeles növendéke is. Az egyik Husz Ödön, városunk polgáriskolája egyik tanárának, Husz Lajosnak szépreményű fia, akinek magyar dolgozata szintén ama tizennégy ifjúé között soroltatott föl, akiknek minde-nike nemcsak dicséretre, hanem jutalomra is méltó lett volna. Frank László a másik kitüntetett ifju, akinek latin dolgozata ugyancsak azok közé tartozott, amelyeket jutalomra érdemesitet-

tek. A bizottság ítélete szerint „három ifju (27 közül) dolgozata leginkább tanuskodik a latin szöveg átértéséről és a szabatos fordítás képességéről. Szerzőik emellett elfogadható magyar-latin fordítást is készítettek.“ A harmadik helyen Frank László a jutalmazott.

— **Uj doktor juris.** A mult szombaton avatták fel a kolozsvári egyetemen a jogtudományok tudorává Szabó Sándor debreczeni ügyvédjelöltet.

— **Mágnás — nem fut.** Ismeretes, hogy a tanács a város legszebb lovát „Mágnást“ azzal a feltétellel adja kölcsön Békéssy huszárhadnagy-nak, ha biztosítja a lovat. Békéssy főhadnagy ma értesítette a tanácsot, hogy e feltételnek nem tud megfelelni. Így a Mágnás nem fog futni a lóversenyen.

— **Tilos a fagalyzedés.** A homokkerti lakosság köréből 40 aláírással ellátott kérvény érkezett ma a tanácshoz. A homokkertiek arra kérik a várost, hogy az erdőkben tiltsák meg az idegeneknek a fagalyak szedését. A tanács a különös kívánság ügyében még nem döntött.

— **Vigest.** A „Bika“ szálloda disztermében, ma délután 5 órakor tartandó utolsó vigest műsora a következő: 1. Nyitány. Játssa: Kiss Béla és teljes zenekara. Tell Vilmos opera overtürje. 2. Schumann: Két gránátos. Dr. Széll Kálmán, a) Felhők mennek, b) Félre vágom... népdalok Énekl. Horváth Kálmán ur. Zongorán kíséri: Mártonfalvy György ur. 3. Nem házasodom meg hoha. Magánjelenet. Irta: Than Gyula. Előadja: Bérczy Ernő ur. 4. Dalok. Énekl: Lónyai Piroska ur-hölgy, zongorán kíséri Mártonfalvy György ur. 5. A trónörökös, vigjáték egy felvonásban. Személyek: Udvari tanácsos Horvát Kálmán ur. Udvari tanácsosné Horváth Kálmáné urnő, Trónörökös Bérczy Ernő ur. Inas Kallós G. ur. 6. Klasszikus és modern zeneszerzők. Zenei humoreszk. Zongorán játsza: Mártonfalvy György ur. 7. Kunigunda, vagy egy éj Velenczében. Tréfás magánjelenet. Előadja: Horváth Kálmán ur. 8. Primadonnák utánzása. Paródia. Lejti: Perczel Karola ur-hölgy. 9. Lange L. Komikus trió. Bot Béla ur fagotton, Ivanovics Károly ur klarinetten, Sontag Román ur trombonon. 10. Kara Bim-Bam-Bumm naplója. Irta: Mihalovics Jenő. Felolvassa; Békés Gyula ur. 11. Zoltán Vilmosné: Asszony vagyok. Vig monológ. Előadja: Rajcsa Anna ur-leány. 12. Tréfás tánc. Lejtik a Perczel nővérek. A zongora kíséretet játsza; Mártonfalvy György ur. 13. Ifj. Ormódy Vilmos. Mi atyánk! Gárdonyi; Rohits furdón. Hat tudós. Előadja: Horváth Kálmáné ur-hölgy. 14. Magyar hadsereg induló. Előadja: Kiss Béla zenekara. Ezen rendkívül érdekes esetre jegyek kaphatók Mihalovits Jenő gyógyszer-tárában. Páhol 5 korona. Ülőhely 1 kor. Állóhely 30 fillér.

— **Házasság.** Az elmúlt hó 24-én esküdtek egymásnak örök hűséget hrabói és kelecsényi Kelecsényi Mihály szent-lászlói református lelkész és Szabó Rózsika debreczeni okleveles tanítónő. A kedves debreczeni leány házasságához a legjobb szerencsekívánatok fűződnek.

— **A város szervezése.** A szervező bizottság legutóbbi ülésén egy szűkebb körű bizottságot küldtek ki a tisztviselők fizetésének megvitatására. Ez a kis bizottság holnap délelőtt ülést tart.

— **A Tornaegyesület közgyűlése.** Márczius hó eisején tartotta évi rendes közgyűlését a Tornaegyesület a tagok igen élénk részvétele mellett. Ez

után a pénztárosi jelentés, zárszámadás és költségvetést tárgyalták le. A tisztújítás eredménye a következő: elnökök Lestyán Adorján kir. tanácsos, dr. Magos György városi főügyész, ügyvezető elnökök Jánosy Zoltán, alelnökök Csóka Sámuel városi tanácsnok, Sztankovics János gazd. akadémiái igazgató, dr. Tüdös János, titkár Szarukán Sándor, másodtitkár Zöld József, pénztárnok Kiss Kálmán, ellenőr Zih Géza, háznagy Rudolphi Imre, jegyzők Fényes Jenő és Vadon Géza, számvizsgálók Gaszner Géza és Kovács Mihály, mérnökök Váadi Géza, Bacsó Pál, Hege-düs János, orvosok dr. Czákó Zsigmond, dr. Dereksy István, dr. Láng Sándor, dr. Hajnal Dezső, ügyész dr. Balogh Géza, választmányi tagok Burger Izsó, dr. Horvay Róbert, Horváth Aladár, Czink Sándor, dr. Jászi Viktor, Mattyasovszky Andor, Nagy Kálmán, Vilmos Béla, Czink Aladár, dr. Radó Dezső, Gyürki Sándor, dr. Csűrös Ferenc, Topler Ottó, dr. Szász Adolf, dr. Székely Árpád, póttagok dr. Csáthy Dezső, dr. Dzurilla Béla, Schirf Henrik, Móricz József, Szabó Gyula.

— **A „Zion” betegsegélyző** egy letnél vasárnap folytak le a választmányi tagok választásai. Megválasztottak: ifj. Schwarcz Vilmos, Dr. Fejér Ferencz, Schwarcz M. L. Fenyő Sándor, Stern József, Hoffmann Sándor, ifj. Widder Sámuel, Kronovitz Ignác, Keiner Adolf, Emerich Arnold, Weisz József, Grósz Nagy Ferencz (uj) Rosenfeld Salamon, Reichmann Ármán (uj), Hochfelder Jakab, Rossinger Lajos, Kohn Lipót, dr. Szöllösi Dezső (uj), Lusztig Dezső, Rosenberg Simon, Bányai József, Fényes Mór Kuzs Dávid, Burger D. József (uj), ifj. Kellner Dávid, Leichtmann Adolf, (uj) Löviuger Mór (uj) Schwarcz Ármán, Steier Gyula, Molnár József, Glück Adolf, Schwarcz Fülöp (uj), Kiss Ignác (uj). Az előjárás megválasztása vasárnap márc. 8-án történt.

— **Vér a vágányok között.** Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség érte vasárnap délelben Balla Gábort, aki mint tolató munkás dolgozik a vasútnál. Vasárnap délelőt a reggeli vonatok elindulása után rendes szokás szerint tolatott a pályaudvaron. Balla Gábor segédkezett a munkánál. Amint a mozdony két kocsival a vasúti hid felé ment, Balla Gábornak át kellett volna váltani a vágányt a kiterőbe, azonban oly vigyázatlanul végezte a kötelességét, hogy a két kocsit ütköztetve közé került, mely a karját teljesen összezsúzta. Szerencséje volt, hogy egy munkástársa is ott dolgozott, aki elrántotta az ütközőt elöl, mert akkor fejét törték volna össze a nagy erővel jövő kocsik. A szerencsétlen ember rengeteg vért vesztett, úgyhogy eszméletlenül szállították lakására, ahol tegnap óta ápolják. Kétségtelen, hogy a balesetért senkit sem terhel felelősség s Balla saját vigyázatlansága idézte azt elő, de azért a hivatalos vizsgálat megindult.

— **Kabaret estély.** Az Evang. fil. léregyelet f. é. márczius hó 8-án vasárnap d. u. 5 órakor az Arany Bika dísztermében kiváló műsorral élvezetes Kabaret-estélyt rendez. A műsort legközelebb közeljük Jegyek Csütörtöktől kezdve Benyáts Emil és Kontsek Kornél urak üzleteiben válthatók.

— **Egy szobalány szerencséseje.** Különös szerencse érte a napokban Pályi Margit szobaleányt. A Csapó utcán igyekezett hazafelé, midőn egy jól öltözött ember megszólította azzal, hogy nagyon ismerősnek tűnik fel az arca. A szobalány ugyan teljesen ismeretlen volt az idegen, de azért megmondta a nevét, mire az idegen egy örömközléssel megcsókolta

az ámuló leányt. Aztán kivett a zsebéből egy százkoronás bankjegyet és átadta neki. Pályi Margit nem akarta a pénzt elfogadni, de az idegen nem nyugodott:

— **Tedd el csak Margitkám.** Én anyagi ágról rokonod vagyok, aztán meg ezzel egy régi tartozásomat rovom le. — Ezzel otthagya, a helyzetet még mindig em értő szobaleányt, aki végre is megnyugodott és zsebravágta a ropogós bankjegyet és boldogan hazasielt.

— **Meglopták mulatás közben** Daru János Rakovszki utcai lakos testvérel egyik külvárosi ivóba mulatozott. Ivás közben elaludtak mindketten. A közben 50 koronáját ellopták. A rendőrség körözi a tolvajt.

— **Álnév alatt.** Rosenberg Lajos feketeerdői vasuti alkalmazott Debrecenbe volt a múlt héten és itt Raab Lajos néven adta ki magát. Rezes Bálintnál bérelt lakást és egy szép napon nyomtalanul eltűnt. Természetes, némi elszámolatlan szállástartozás hátrahagyásával. Feljelentették a rendőrségnél.

— **A „Bikur Cholim”** betegsegélyző pénztár folyó év márczius 1-én orvosválasztott. Bármilyen megtisztelő azonban reám az, hogy egy szigorúan felekezeti jellegű pénztár keresztyén létemre bizalmával megajándékozott, mégis ezen állást a választást megelőzőleg a kifejtett okokból nem fogadhatom el. Kérem tehát a pénztár tisztelt tagjait, hogy továbbra is a jelölésmentől szíveskedjenek eltekinteni. Debreczen, 1908. márczius hó 2. Dr. Széll Kálmán.

— **Agyonverték a bálban.** Kádár Mihály 29 éves hosszupályii legénynek ugyancsak furcsán mondott bucsut Karneval herceg. Tegnap délután a falu nagy korcsmájában bált rendezett a fiatalság. Javában folyt a tánc, midőn több legény botokkal, dorongokkal felfegyverkezve berontott a mulatozók közé és a gyanútlanul táncoló Kádár Mihályt különféle szidalmakkal illetve, ütlegelni kezdték. Kádár már az első csapástól elvesztette eszméletét és ájultan rogyott a földre. Fejéből pedig csak úgy palakzott a vér. Az állatias legények mindaddig ütötték, amíg csak a szerencsétlen legény ki nem lehelte a lelkét. A bálósok nagyrésze, mikor a megdühödött legények viselkedését látta, ott hagyta a mulatságot, az ottmaradottaknak pedig nem sikerült a borzalmas tettet megakadályozni. Az esetről táviratban értesítették a debreczeni ügyészséget, amely az eset színhelyére Petneházy Boldizsár vizsgálóbíró-segédet és dr. Horváth Arthur törvényszéki orvost küldte ki. A legények ellen, akik szerelmi bosszúból követték tettüket, a vizsgálat megindult és átkísérik őket az ügyészség fogházába.

— **A „Bikur Cholim”** debreczeni betegsegélyző egyletnél tegnap ejtették meg a tisztújítást. A választások eredménye a következő: elnök lett Emerich Arnold, alelnök ifj. Widder Sámuel Sámuel, pénztárnok Rosenberg Simon, ellenőr Schwarcz Fülöp. Betegfelügyelők lettek: Goldberger Dávid, Weisz Gyula, Weisz Jakab.

— **Egénykedő huszárok.** A Mátyás Károly féle vendéglőben tegnap este lédbál volt. Teljes létszámmal volt képviselve azon a Vilmos és a honvéd huszárok. Rövid idő alatt össze is kaptak.

Kardot rántottak és vagdalkozni akartak. A kardok használatát a rendőrség akadályozta meg. A rendőrség feljelentette az ezredparancsnokságnál.

— **Lopás.** Sáfrány Lajos Zrinyi-u. 45. sz. alatt lakó bolti szolga tegnap cipőjét letette lakása folyosójára és onnan ellopták. Keresik a tolvajt.

— **Megtámadták az utcán.** Antal Sándor Zrinyi u. 45. sz. lakos tegnap gyanútlanul ment a Homok utcán és ott két haragosa késsel támadt rá. A verekedők utcai botrányt rögtönöztek. A rendőrség megindította ellenük az eljárást.

— **Gummi különlegességek** Győrfi Sándor kötszerésznél Simonffy-u. 2. sz. a.

— **Báli keztük** nagy választékban Győrfi Sándornál Simonffy u. 2.

— **Az ingyen** villamos színházban naponta tartatnak ingyen előadások. A hír, hogy az ingyen-villamos színház megszűnt, csak kenyér irigység.

— **Sárospók** valódi orosz és amerikai Győrfi Sándor kötszerésznél Simonffy u. 2. sz. a.

— **Május 1 sőre 2 vagy 3 szobás lakást keres fiatal házaspár** című kiadóba.

— **Arany, ezüstműves, ékszerész** és ötvös műtermemet (Szedlák és Vámos-ház) Piac-u. 32. sz. alatt II. emeleten ujonnan berendezve megnyitottam. Az általam készített és a már ismeretes Antyk stílusú csüngős függőkötél, Broschokból, Gyűrűkből, kézelő gombokból és nyakendőkötők stb. pár hét múlva kiállításra rendezek. Addig is külön megrendeléseket a leggyorsabban eszközölök. Szőke Dániel.

— **A Széchényi villamos** színházban ma extra műsor. **Mindenkinek ingyen.**

A király nősül.

Schratt Katalint feleségül veszi.

Nagy izgatottság Bécsben.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, márc. 1.

Londonon keresztül szenzációs hír érkezett Budapestre. Arról van szó, hogy Magyarország uralkodója a közel jövőben feleségül veszi Schratt Katalin bécsi színművésznőt, a kihez tudvalevően régi barátság fűzi a királyt.

Egy angol lap, a „Sundain Chronicle” pattantotta ki a szenzációs hírt s ez alkalomból közli a király és Schratt arcképét.

Egy bécsi újságíró utána járt annak, hogy megtudja mi igaz a hírből. Sok olyan dolgot tudott meg, melyből minden udvari cáfolás dacára, — következtetni lehet a **hír alapos voltára.** A király ugyanis a nemrég megvette Schratt Katalin részére a Königswarten báró féle palotát, melyért **1 millió koronát fizettek ki az uralkodó magán pénztárából.**

Ezt a palotát most alakítják át a legmodernebb építészeti technika nyomán. A palota egyik szárnyában **férfi lakosztály lesz, ahol a király fog lakni.**

Hir szerint Schratt Katalint a király hercegnői rangra emeli s úgy veszi feleségül.

Bécsben nagy az izgatottság. Már napok óta előkelő társaságokban beszélnek a legújabb morganatikus házasságról, de udvari körökben megcáfolják a hirt. Mindazonáltal majd meglátjuk mennyiben felel meg a valóságnak, az angol ujság értesülése, melyről azt mondják, hogy szavahihető körökből származik.

TAVIRATOK.

Andrássy Bécsben.

Budapest, márc. 2. Andrássy Gyula ma Bécsbe utazott. Holnap a királyhoz megy Andrássy, hogy a választói reform és a házszabályrevízióról tegyen jelentést. Politikai körökben Andrássy kihallgatását fontosnak tartják.

Nem lesz tisztí fizetésemelés.

udapest, márc. 2. A magyar delegáció tagjai ma délután értekezletet tartottak, melyen Barabás Béla elnököl. Barabás előterjesztette az osztrák delegáció átiratát, mely a katonatisztek fizetésemeléséről szól. E szerint a tisztí fizetések javítására 11 millió, 660 ezer korona szükséges, a mely fedezhetlen. Barabás indítványt tett, arra nézve, hogy a magyar delegáció a javaslatot ne tárgyalja annál is inkább, mert a hadügyminiszter költségvetésébe a tisztí fizetésemelések tétele nem volt felvéve. Sági Gyula, Ugron Gábor, Buzáth Ferencz, Wekerle elfogadják Barabás indítványát. Kmetty Károly az osztrák delegáció helytelen eljárásáról beszélt. Széll Kálmán a delegáció kezdeményezési jogáról szólott. Többek felszólalása után a bizottság elfogadta Barabás Béla indítványát. A delegátusok holnap reggel Bécsbe utaznak s délután már folytatják a delegacionális üléseket.

Képviselőválasztás.

Beregszász, márc. 2. A tiszaháti kerületben ma van a képviselőválasztás. Az egyik jelölt Máté László disszidens, a másik Kallós Tivadar kormánypárti. Estig 1919 szavazatot adott le. Ebből Mátéra 1027, Kallósra 591 esett. Máté megválasztása bizonyos.

Krumholoz szabadlában.

Páris, március 2. Krumholcot a ki katonai titok elárulása miatt fogva volt, ma szabadlára helyezték. Krumholcot kitiltották Franciaországból.

A horvát képviselők.

Zágráb, március 2. Az új horvát képviselők közül még e héten többen Budapestre utaznak s részt vesznek a képviselőház tárgyalásain. Állítólag a revíziós vita alatt felszólalnak.

Közgazdaság.

Terményfőzsde.

Echvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése Budapest, 1908. március 2

Készaru 10 drágább, utólag még 5 fillérre emelkedett, határidők szilárdak.

1908. áprilisi buza	9.99 — 00
1907. októberi buza	12.23 — 24
áprilisi rozsa	10.76 — 77
1907. októberi rozs	8.78 — 79
1907. októberi zab	— — —
áprilisi zab	8.03 — 04
1908. májusi tengeri	6.78 — 77
1907. júlnai	— — —
1907. augusztusi	— — —
1908. augusztusi repce	— — —
1907. szeptemberi tengeri	— — —

Nem tépelődöm

többé,
mert meggyő-
ződtem hogy a
legjobb

magvakat,

és legelőnyösebben csakis

Kontsek Géza

magkereskedésében szerezhetem be.
DEBRECZEN, Kossuth utca.

LASZLÓ ZSIGMOND ÁLLATORVOSI

RENDELŐ-IRODÁJA

nagy és kis állatok részére, Csapó-utca 30.
Telefon 558. sz.

Villamos-világítási és erőátvitel

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni épi eszevelőszéke

(Placz-u. 72.) által kért írtatnak.
Szakszerű felvi gositással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Világítótestek, cellák és szerelvények és választása.
Telefon sz. 588. Telefon sz. 588.

Zalai Márk tanár

3 havi könyvteli tanfolya

(Városi bérpalota 2. sz. III. kapu 2. emelet.)

március 3-án ismét megnyílik.

Gyönyörű írás, gyors számolás, levelezés, váltóismeret. Nappali és esteli csoportos oktatás. Több ezer tanítvány. Társadalmi és miniszteri elismerés. Biztos meglepő haladás. Beiratás naponta 11-1-ig.

Tandij 50 korona.

1978/1907. v. k. szám.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 3448/2—1907. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Krausz testvérek részére, Altberger Sámuel és neje debreczeni Bihari telepi lakosoktól 909 kor. 17 fillér tőke, ennek 1907. évi május hó 1. napjától számítható 6% kamatai és eddig összesen 108 kor. 60 fillér perkölség erejéig 1907. évi november hó 17-én bíróság le- és felülfoglalt és 3170 koronára becsült szarított és beszózott marhabél, 20 drb sertés, 2 ló, szekerek, butorok, tehén és egyéb ingóságok 1908. évi március hó 11-én délután 3 órakor kezdetét veendő és Debreczenben Bihari telepen végrehajtást szenvedett lakásán megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1908. évi február hó 18-án.

Bódogh Zs. birói kiküldött.

Olcson megvásárolt
nagy tömeg
férfi-, női- és gyermek
CZÍPŐ ÁRUT
rövid ideig feltűnő olcson lehet vásárolni.
Placz-utca 19. Rannkel-ház.

Telefon 210. Telefon 210.
Földes és Vajner
elektrotechnikai vállalata
Debreczen nagytrafik udvar.

Legelőcsöbbsen és szakszerűen készítenek villamos világítás és erőátviteli berendezéseket, házi és magán telefonok, villanycsengők berendezését és karbantartását, villany-, benzin- hőlég és nyersolaj motorok javítását, orvosi-fizikai műszerek készítését és javítását és minden e szakba vágó legkomplikáltabb munkákat.

A volt Szeredy-féle

„Zenélő órához“

czimzett vendéglőben

1908. március hó 3-án hushagyó Kedden, utolsó farsangi

fánk-estélyt

rendezek.
Kitűnő vacsora választás szerint. Jó hegyi érmelléki borok. Elsőrangú zenekar közreműködése. Gondoskodtam arról, hogy t. vendégeim kellemes szórakozást találjanak.

Neumayer J.-né
Homokkert utca 135 sz.

Tavaszi ujdonságok

naponta érkeznek a

Központi Női felöltő

áruházba

Simonffy utca 2. sz. (Városi bérház.)

Pongyolák, Blousok, Ruha aljak, Costümök, leány felöltők, Gallérok és Női felöltőkben állandóan nagy választék

a legelőcsöbbsen árakban.

Kávéház átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a

Kölcsey kávéházat

(Csapó-utca) átvettem s azt ujonnan berendezve f. hó 1-étől megnyitottam.

Kérve a n. é. közönség szives pártfogását. Kiváló tisztelettel

a tulajdonos.

Eladó új ház.

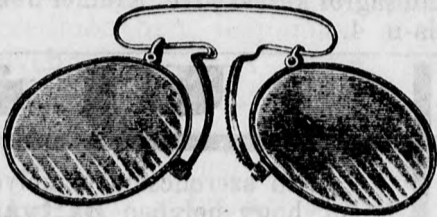
A város legforgalmasabb helyén eladó egy új ház 10 évig adómentes több ur modern lakással jövedelmez évenként 2200 koronát a ház eladási ára

15 ezer forint

a rajta levő teher 8 ezer forint.
Czím a kiadóba.

Kiadó

Csemete-utca 7. sz. sarokházban gázvilágításra berendezett és jelenleg asztalosműhelyként használt 1 munkaterem, 1 szoba, konyha, kamra, pincze és külön raktárból álló udvari lakás, melynél a munkaterem kivárat esetén két szobává átalakítható; továbbá 2, vagy 3 magas és világos helyiségből álló pinczelakás vasajtóval az utcára. Házban külön ivóvíz:

Ha rosszul lát

forduljon

Löbl Gyula és Társa

látészerszhez

Piacz-u. 63., ahol pontos szemvizsgálat után megfelelő számú szemüveget, orrcsipejtőt, lorgnettet kaphat. -- Javítások elfogadtnak.

Nagy raktár

Gramophon és lemezekben
részletfizetésre is.

Lakások, üzletek, gyárak

villanyvilágítási és erőátviteli

berendezéseit szakszerűen készíti

Elokes és Társai

okl. gépészmérnökök, budapesti cég, debreczeni szerelési fiókja (Piacz-u. 63.)

Berendez **gazdaságok**, gyárak, nyaralók saját géppel való villanyvilágítását és ezzel kapcsolatos vízvezetéki berendezését.

Terv és költségvetés díjtalan.

Kun sertésóvszere

1 doboz (disznónak 1 évre elég) 2 kor.

Próbálja meg 20 perccel megusza a vérsz!

Non plus ultra

Kapható:

Iósa és Ióna és Rác drogériájában Mihalovits, Tóth Béla, Muraközi, Kovács, Tóth, Grósz Nagy Ferencz, Steiner, Radákovits, Mautner, Kócián gy. gysz. uraknál

Dicsőró és ajánló információkkal szolgálnak a következők:

Nagy Lajos nagyhizláló, Szűcs, Kucik G. hentes, Gyarmathy N. üvegkereskedő urak Debreczen, Szádeczky László uradalmi int. ur Boconád, (Hevesm) Lojka József urad. főtiszt, gróf Zichy Géza tetéleni (Hajdu) uradalmában, Gosztonyi Kálmán urad. Pa. Alatka. Ngs. Balogh Tihámér ur Szentkozma. u. p. (B.-Ujfalu) Ngs. Csapó István ur Pa. István-telek, u. p. (Földes) Tekt. Csicseri Orosz István jegyző Mikepércs, Nagyt. Rác Lajos ref. lelkész ur Micske (Bihar) Nagyt. dr. Balthazar Dezső ref. esperes ur H-Böszörmény. Nagyt. Szűcs László ur Csátár u. p Bihar. Tekt. Pospiss Géza földbirtokos ur Pa. Ketős, u. p. Mező-Sas. stb

Uj Uj

Szoba-, czim- és butorfestő

vállalat

Prindelmayer L. és Pap F.

DEBRECZEN, Péterfia-utca 1. szám.

Elvállalnak: Épület és portál mázolást, a legmodernebb szobafestést, tapétázást Czimtablákat, czimereket, képrámák, lüszterek aranyozását, fürdőkádak, kerékpárok, fa- és vasbutor zománcz lagozását.

Izlóses és tartós munkáért szavatolunk. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközlünk.

A vállalat modern égető kályhával van felszerelve.

Prelovsky András

uri szabó üzlete- és egyenruházati intézete

Debreczen, Kossuth-utca 4. sz.

Megérkeztek a tavaszi öltöny- és felöltő szövet különlegességek, melyeket a

legelegánsabban

készítik el.

Készítik egyszersmint alkalmi-, salon-, smoking-, frakk-öltönyök- és lovagló britses nadrág különlegességeket.

Ha pénzkölcsönre

van szüksége,

forduljon

Klár Andor

bankirodájához

DEBRECZEN, Miklós-utca 23. szám.

Telefon 445. sz. Telefon 445. sz.

Uj női divatterem. Uj

március hó elején megnyílik

Főter, 55. számú házban, Hungária kávéház mellett.

A hölgy közönség becses tudomására hozzuk, hogy egy dusan felszerelt női divattermet nyitunk hol női felöltők, leánykabátok, blouzok, aljak, pongyolák és női divat czikkekből dus választék a legdivatosabb formákban és kivitelben jutányos árak mellett. Minden darabon a szigoruan szabott árak kitüntetve lesznek.

Nagybecsü pártfogásukat kérve tisztelettel

Kovács Gyula és Tsa

Piacz-utca, Hungária kávéház mellett.

Muszhong-buziásfürdői

Szénsav-művek

ujonnan berendezve

kartelen kívül szállítanak aronnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

Szénsavat

a világhírű buziasfürdői szénsavforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra. Össze nem tévesztendő mesterségesen előállított kevésbé káros szénsavval. Megbízható, szigoruan lelki. Ismeretes kiszolgálás!

Buziasfürdői ásvány- és gyógyvizek

1/2 és 1/2 literes üvegekben.

~ Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utól nem ért gyógyhatás. ~

Előrendelést az utalás viz!

Felvilágosítással készségesen szolgál

Muszhong-buziasfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziasfürdőn.

Sürgőnyozim: Muszhong, Buziasfürdő. — Interurban telefona 18. sz. Ügyes helyi képviselők kerestetnek.

Apró hirdetések.

(1) azólg 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a 1. kias ebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szót; minden szó 8 fillér. — Vidéki indakozásánál tessék válaszholtyeget esatolni.

Melyik uri ember akar megősmerkedni fess 17 éves uri lánnyal az irjon e lap kiadójába „Molett baba” jeligére.

Levelek vannak „Egyedül nagyon unalmas” és „Molett Baba” jeligére.

Képzett varrónók, derekak készítéséhez felvétetnek Molnár Ferenc, Zádor L. utóda műtermében.

Czim és butor festő inasok felvétetnek Péterfia-u. 1. Prindelmaier L. és Pap F.

Gyógyfudugványok tavaszi iltetésre. Negrendelhetők Lázár Gyulánál Máramaros-sziget, Fecske-utca 3.

Eladó új ház. Vendég utca 82. Több lakosztály. Most 2000 frtot kell fizetni, többit 9 év alatt 4 koronájával. Tulajdonos Lázár Gyula Máramarossziget

Eladó egy nyolcz löerejű eséplőgép teljes felszereléssel. Megtérkinthető Felsőjózsan a községháznál.

Eladó egy nagy kazal rozs szalma és törek. Felvilágosítást nyujt Marton Pál Czegléd-utczán 6. sz. Debreczen.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádogos-u. 4. sz.

Czigarettázók!

Sok pénzmegtakarítás: „Verge” egészségi szivarka hüvelyeket vásárolni

Harmathynál Fűvészker-utca 14.

100 Riz hüvely 14 kr.	100 Pique hüvely 16 kr.
100 Ambre „ 14 „	100 Progress „ 10 „
100 Sorompó „ 14 „	100 Barna „ 14 „
100 Kurucz „ 12 „	100 Parafa 14 és 16 „
100 Tiszti „ 10 „	100 Nic mentes 14, 16 „
100 Janina „ 10 „	100 Kling kontra 08 „
100 Nagy.verseny 10, 12 „	100 Arany „ 20, 25 „
100 Hygie „ 14, 16 „	Piccoló arany „ 25 „
100 db. Anti nicotin csomagban 16 kr.	
250 „ Anti nicotin „ 35 „	
100 „ Püstiühütővel „ 25 „	
100 „ Arany parafa „ 20 és 25 „	
1 „ Czigaretta töltő 6 „	

Vidékre (6000 db.) frankó küldés.

Teljes ellátást keres uri háznál Minóry Géza bünügyosztály.

Visszamaradt könyvelést, magyar és német levelezést perfect elvégez lakásán jutányos díj ellen — képzett könyvelő. Czim a kiadóhivatalban.

Fűszer üzleti álványok jó karban olesón kapható Kohn Henrik déli gyümölcs kereskedőnél, Debreczen, Hatvan-u. 5

Bélyeggyűjtőknek! Logritkább régi bélyegekből állandó dus választék fél és negyed áron Harmathynál Fűvészker-utca 14. Régi bélyegek magas áron megvétetnek.

Mérlegképes banktisztviselő délutáni foglalkozást keres magán czégnél, vagy iparvállalatnál. Czim a kiadóban.

Mindenes szakácsnét három személyhez jó fizetésre felveszek Csapó-u. 53.

Villany világítást, telefonok villamos csörgők berendezését, javítását és évi jókarban tartását, legjobb anyaggal, szolid árért eszközööm.

Földvári L.

Debreczeni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat Kossuth-u. 1. Telefon 168.

Nagy Antal kárpitos és díszítő Arany János utca 38.

Magán detektiv ajánkodik a legdisekétebb megfigyelésekre és nyomozásokra Megbízhatóságról kezeskedve. Krámer József Iskola-u. 4.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Báli idényre

Csipe ruhák, Batist ruhák, legdivatosabb selymek, Francia himzett batistok

Óriási választék !!

Uj üzlet.

Van szerencsém a mélyen tisztelt vevő közönség tudomására hozni, hogy helyben **Battyányi utca 2 szám, Kossuth-utca sarkán** egy a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő fővárosi mintára berendezett speciális

Leányka- és fiu ruha

áruházat nyitunk. Állandóan raktáron tartunk 1—14 évig a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig **Leányka és fiu ruhákat, felöltőket, kötöttöket és kötényeket stb.** valamint az összes e szakmába **vágó cikkek**et a legújabb divat szerint.

Egyszersmint egy teljesen fővárosi mintára berendezett gyermek ruha varodát nyitunk, hol eredeti **Modellek** után készítünk mérték után, a legszolidabb árak mellett mindenféle gyermekruhákat. **Gyászruhák 6 óra alatt készülnek.**

Nagy választék mindenféle kelmékből. Gyermek ruhák varásra is elfogadtatnak.

A nagyérdemő b. pártfogását kérve, mély tisztelettel

Blau Ármin és Társa.

Leány és fiu ruha áruház.

Leány és fiu ruha áruház.

Uj üzlet.

Kulesár József

Bronzműves. DEBRECZEN, Szent-Anna-utca 6.

Készít mindennemű Sárgaréz és Bronzarukat, légszesz, acetylen és villamos csillárokat.

Csillárok átalakítását petroleum és légszeszről villamosra vagy légszesz és villamosra (combinálva.) Ujjá tisztításokat és minden e szakmába vágó javításokat elfogad gyorsan, szakszerűen és jutányos árak mellett eszközöl

a **Hazai gázizzófény részv. társ. Debreczeni képviselője.**

Állandó nagy raktár „Rádiumfény” és lefele égő gázizzóteszekben, üveghengerek, legújabb öngyújtók és egyéb felszerelési különlegességekb.

Gyönyörű önyű kirakat és utcai lámpákban. — Jókarban tartást jutányos árban elfogad.

Ujdonságok

Tavaszi Costüm kelmékben, Blouze selymekben és blouze kelmékben. Jó mosó kartonok, divat Zefirek, Schroll-féle siffonok, havasi vásznak

Liliom vászon minden szélességben

olcsó szabott árban kapható

Sz é p e L a j o s

női divat, vászon, fehérnemű és rövidáru üzletében

← **Kossuth-utca 6. szám.** →